

Inkomsten en uitgaven van de Boermarke (1)

In de voorgaande artikelen uit het Boerboek is geschreven over de scheperij en de boerbol. Maar ook bij veel andere activiteiten in het dorp was de Boermarke betrokken. Als men iets gaat organiseren koste dat geld en dat kwam dan van de Boermarke.

Je kunt je afvragen hoe de Boermarke zelf aan geld kwam. Om daar een beeld van te krijgen volgt hieronder een opsomming van inkomsten.

Allereerst de verkoop van hout.

1830: Den 16 Sept 1830 zijn door de Volmachten verkogt enige percelen kaphout in de Strubben onder voorwaarde dat betaling geschied voor en alleen met het kappen een begin wordt gemaakt zullende voor 1 maart 1831 het hout gekapt en vervoerd moeten zijn. Op die conditiën is gekogt aan: A.L. Bakker f 5,25, Roelof Bakker f 13,-, Dorloe f 11,75, Jan Wolters f 5,- en A.L. Bakker f 11,25.

Den 1st Maart 1835 is door de Volmachten verkogt het snoeisels van de Eikenbomen op de brink en zulks tegen contante betaling aan: Jt. Schummelketel f 1,80, W. v.d. Molen f 1,70 en Js Dolfing 1,60 samen f 5,10.

1845: Ontvangen voor dode telling f 0,50. Dit zijn telgen (jonge eikenbomen) die dood zijn gegaan.

1846: Voor schendebos f 12,90. Dit zijn takkenbossen die door de bakkers gebruikt werden om de oven te stoken; ze werden ook gebruikt om de stoompotten te stoken.

Op 17 januari: Ontvangen voor gekogte dennen f 8,42.

1835: door de Heer J.A. Meursing te Eext gekogt een perceel Schelhout voor de somma van f 205,-. Dit hout werd gebruikt door de eekschillers.

1836: in december is door de volmagten verkogt

Figuur 1. Verpachting van het jachtveld was een belangrijke inkomstenbron voor de Boermarke.

een partij rijs op voorwaarde (enzovoort). De navolgende percelen worden genoemd: Annerkamp, Eexterkamp, Nijland, Molenakkers, Valkenakkers, Veenweg, Bargakkers, Telgenkamp, Molenberg, Smitskampje en de Dennenkamp bij het Anderse hek. Rijshout is dun hout ontstaan door spontane opslag. Het werd gebruikt voor erwtenrijs en bezemrijs en voor het aanmaken van de kachel sprikken.

Voor een popelier van de Lunzenhof f 2,- en voor enige popelieren f 10,10.

1877: Klomphout van G. Klamer Annen f 8,60.

1891: Ontvangen voor 1450 schenzen f 18,12½.

1868: 28 november ontvangen van A. Homan voor het bosje bij de Kostverloren f 9,- en voor verkogte bos in de Strubben aan Klaasens, Wolters, Stegink, Wieldraaier, Bakker en J. Kors voor te samen f 30,20.

De tweede inkomstenpost werd verkregen door de

Figuur 2. Korte jacht is de jacht met geweren, lange jacht is met windhonden.

Figuur 3. Voor het plaatsen van een bijenkorf werd aan de Boermarke 9 cent betaald.

verpachting van het jachtveld.
De eerste was Jonkheer Van Heiden uit Zuidlaren

die in 1845 een *permissiebiljet* kreeg voor *f* 3,- voor de *lange jacht*. Daarmee wordt bedoeld dat men ging jagen met windhonden.

In 1854 wordt ontvangen van de heer Eekhout uit Zuidlaren voor een *permissiebiljet* *f* 2,50. Eveneens van Van Hemmen uit Haren en verder nog van H. Lunshof en Arent Hegeman.

Daarna neemt jaarlijks het aantal *permissiebiljetten* verder toe. Opvallend is daarbij dat het vooral de Groningers zijn zoals Bierling uit Groningen, H. Dijkstra uit Haren, G. Deheus uit Haren en Wiechers uit Loppersum.

In 1867 werd in september geld ontvangen voor 15 *permissiebiljetten*, waarbij ook de *korte jacht* werd vermeld. De korte jacht is jagen met geweren.

Niet lang daarna ging men over op verpachten per jaar. Zo wordt vermeld dat de heer Gerkens het jachtveld in 1872 pacht voor *f* 95,-. En op 27 september 1884 wort het jachtveld verpacht voor *f* 136,-. Daarna worden advertenties geplaatst in de Groningerkrant. Daar komen wel reacties op en dan wordt er onderhandeld. In 1884 worden ook 16 *glazen Madera* besteld voor *f* 1,60. Waarschijnlijk als 'smeermiddel' gebruikt.

Niet veel later wordt vermeld dat er betaald wordt voor een *zegel*: *f* 0,20. Waarschijnlijk voor een meerjarig pachtcontract.

De derde inkomstenpost was het steegeld van bijen.

1846: Op 30 januari ontvangen van *Geert Talens te Borgercompagnie* voor 26 *korven bijen* *f* 2,60.

1879: van een *stelmaker* uit *Nijkomnij* voor 17 *bjenkorven* *f* 1,55. Verder ontvangen van *O. Mulder* voor 122 *korven met bijen* *f* 10,18. Normaal werd voor het plaatsen van een bijenkorf een dubbeltje betaald, maar in Anloo deed men dat voor 9 cent per korf.

Hermee zijn de voornaamste inkomstenbronnen van de Boermarke beschreven. In een volgende aflevering bekijken we de uitgaven.

Wordt vervolgd

Hendrik Lanjouw

Afbeeldingen jacht uit: Anloo in het landschap Drenthe. Bijenkorf: het westerkwartier.nl